Bütün ölkələrin proletarları, birləşin!

Qommunist

Azərbaycan Q(b)P MQ və BQ, Az. MİQ və BS orqanı

Nəşrəsi 10 qəpik

Fevral 12 1937-nci il Çümə

№ 35 (4963) XVIII il davamı

BUGÜNKÜ NÖMRƏDƏ

BAŞ MƏQALƏ—Hər bir qommunistin partiya vəzifəsi olmalıdır.

BƏJYK RUS ŞAIRININ XATIRƏSİ—Moskvada A. S. Puşkinin hejkəli önündə mitinq - Bejyk Teatroda təntənəli içlas (1-inci səh.).

Xalq aqırı sənaye' qomissarı ORÇONİKİDZE İoldaşın əmri (1-inci səh.)

Vologodda dəfəyyəyin 15 illiji (2-nci səh.).

Bakı dəmiryolçularının qonitrevolyasion zərərçilərə çavabı (2-nci səh.).

«KOROQLU» operası haqqında (3-nçü səh.).

İSPANİYA CƏBHƏLƏRİNDƏ VƏZİYYƏT (4-nçü səhifə).

Puşkin eynləri xarişdə (4-nçü səh.).

Hər bir qommunistin partiya vəzifəsi olmalıdır

Hər bir qommunist harada çalışırsa çalışsın, nə vəzifə aparırsa aparsın, hər yerdə hər şeydən əvvəl özynу partiyanın hövbəti bir yzyy kibi qostərməlidir. Hər bir qommunist tutduqu vəzifədən asılı olmayaraq, eyndəlik içində və şəxsən partiya prinsiplərini tam qət'iyyətlə qorumalı, olduqu partiya təşkilatının bütün qərarlarını dənməsəsiz yerinə yetirməlidir.

Bu, partiyamızın ustavının hər bir qommunistdən ən qət'i tələbə rindən biridir.

Partiyamızın ustavında aşılan yazılmışdır:

«Partiya yzyy:

a) Qiddi partiya intizamına riayət etməli, partiyanın və ölkənin şiasi həyatında aqtiv iştirak etməli, partiya şiasətini və partiya orqanlarının qərarlarını praqtiqada həyata keçirmələ;

b) Özynyn mərkuraqa silahlanmasını artırmaq, marqsizm - leninizm əsaslarını, partiyanın ən myhüm şiasi və təşkilat qərarlarını nəzərə almaqla yzrində şorulmadan çalışmaqa və onları partiyasız kytlələrə izah etmələ;

c) Sovet devlətini idarə edən partiyanın yzyy olmaq e'tibarı ilə əmək və devlət intizamına riayət da nymunə olmaqa, özynyn istehsalat iş iztisasını fasiləsiz surətdə artırmaraq, öz işinin iznizləsinə məhəmmələ məcburdur».

Lakin coq təəssyf ki, bu cyr tamamilə aşılan bir məsələnin əhəmiyyətini bəjyk vəzifələrdə olan bə'zi qommunistlərə xatırlatmaq və onların fikrini bu məsələyə bir daha ciddi qəlb etmək lazım gəlir.

Ajrı-ajrı faqtlar qostərir ki, məs'ul vəzifələrdə çalışan bə'zi qommunistlər hələ bu vaqtadə dyşynməmişlər ki, bəjyk vəzifə hec bir qommunisti partiya vəzifəsindən qət'i surətdə azad etməjir, əksinə olaraq onun məs'uliyyətini daha da artırır. Çynki, partiya ona inanmış və qabaqcıl hesab edərək məs'ul vəzifə tənzimləsdər. Demək, məs'ul vəzifədə olan hər bir qommunist partiya içində özynу daha qabaqcıl qostərməli, olduqu partiya təşkilatında ən aqtiv çalışmalı, partiya təşkilatı yzyn hamıdan coq məs'uliyyət daşımalıdır.

Partiya qanunu hec bir kəsə gyzəşta qetmejir. Özynу qommunist sahırsansa, kim olursansa ol, partiyanın birinci novbədə daxil hətəsində hamıdan artıq isləməli - şən. Lakin ajrı-ajrı myəssisə və idarələrdə başcılıq edən qommunist, partiya təşkilatından tamamilə uzaqda durur və myəssisə daxilindəki partiya təşkilatı ilə hesablaşmajır. Nəticədə myxtəlif xaraqterli faramazlıq baş verir və bu, uzun myddət davam edir.

Bu işdə partiya təşkilatlarının da təqsiri az dejildir. Bu, haman idarələrin partiya təşkilatları rəhbərlərinin zəifliyini qostərir. Bu idarələrin partiya təşkilatları şolunu az da olsa azmış olan idarə rəhbərlərini vaqtında intizama çəqırsalar, onların yzrində ciddi coq olsalar və bunların partiya daxili işlərindən uzaqlaşmasına imkan vərməsələr iş bu şərə catmaz. Bu hal daha bir şeji qostərir ki, bu partiya təşkilatları idarə rəhbərlik edən qommunistləri vaqtılı-vaqtısında tənqid etməjir, onlara xəbərdarlıq vərmejir və s.a.

L. Qaqanovic İoldaş öz məşhur çıxışlarından birində demişdir: «Hətta İaqşı işçi belə, onu sistematik qontrol etməsən, onun noqsanlarını tənqid etməsən, müəjjən myddətdən - myddətə onun yzrinə qonan tozu silib təmizləməsən o xarab ola bilər. İşçini məhv et - məmək yçün, noqsanlarını haqqında onu vaqtında xəbərdar etmək lazımdır».

Bə'zi idarə və myəssisə başçıları doqrudan da coq işləjirlər. Əldə etdikləri iş nəticələri ilə onları təbəol adlandırmaq olmaz. Bu cyr adamlar bə'zən İalnız öz qyvvələrinə arxayın olub bütün İykv öz bojnlarına qotyrırlər. Olduqları partiya təşkilatından bir coq qərarları və qostərişləri ilə hesablaşmırlar və onun tapşırıqlarına coq kahılıqla yerinə jetirirlər. Bu cyr əhval - ruhiyə daha zərərlidir. Jaqşı İşlədiyinə qərə qlimatlısan, lakin bu İaqşı İşləməjin sənə partiya təşkilatının daxili həjatından uzaqlaşmaqa İxtijar vərməjir.

Öz kecmişi ilə və bə'zi təsadyflərdə stazı ilə İoqalanıb partiya vəzifəsindən bir nov' kamada durmaq məjlinda olanlar da vardır.

Məsələn, Azpişcetorqun Balaxanı rajonunda olan direqtoru bir neca dəfə partiya təşkilatı İclasında İştirak etməjir. Partiya təşkilatı bu məsələ ilə razılaşa bilmejir və onudan bu barədə haqq-hesab İstəjir. O isə buna e'tina etməjib hətta bir qədər hirslənir da.

Bu hərəkət partiya ustavını acıqdan - acıqa pozmaq dejil də, bəs nədir? Partiyamız kohnə bolşevizm dən daha coq şej talab edir. Kohnə, coq təcribli bolşevig öz intizamı İlə, bütün partiya qanunlarına riayət etməklilji ilə nymunə olmalıdır.

Bolşeviqlər partiyasının şanlı tarixinin bir coq maraqlı devrlərinin canlı şahidi olmuş, hələ podpolja zamanı bolşevizm prinsipləri - nin mydafəəsi uqrunda aparılan mybarəzə cəbhəsinin sadiq dəjyşçyləri olmuş, Lenin - Stalin partiyasına baş xətlinin mydafəəsi uqrunda cətin imtahanlardan keçmiş haqqı kohnə bolşeviqlər İenə nəsli indi bu intizamlılıq və mehkəm prinsipialılıq əlamətləri ilə tərbilələnlər - məlidirlər. Bolşeviqlər partiyası bütün qommunistlərdən hər zaman bolşevik prinsipliliji, revolyasion saqlıqı, sarsılmaz intizam tələb etmiş, edir və edəcəkdir. Bu tələbə tə'min etmək-şanlı bolşeviqlər partiyasının istər yzyy və istərsə namzədi olmuş şərəfinə nail olan hər bir kəsin myqəddəs vəzifəsidir.

Lenin - Stalin partiyası özynyn ustavında pozanlara qarşı həmişə amansız olmuş və olacaqdır.

Hər bir qommunistin mytləq partiya vəzifəsi olmalıdır.

BƏJYK RUS ŞAIRININ XATIRƏSİ

A. S. PUŞKİN LİSEJ İLLƏRİNDƏ

Mosqvada A. S. Puşkinin hejkəli önündə mitinq

MOŞQOVA, 10 fevral (Azər. TA). Rus xalqının bəjyk oqlu Aleqsandr Sergejevic Puşkinin anımının 100 illiji qynündə paytaxtın mərkəzi meydanlarına təntənəli bir gerkəm alınmışdır. Bəjyk Teatronun sytunlarını yzərində on jyksəkdə millionların sevimli şairinin tamış bareljeli vurulmuşdur. «Puşkin» adı «1837» 1937» tarixləri arasına alınmışdır.

Puşkinin adını daşıjan meydan gözəl bəzənmişdir.

Puşkin meydanına çaqan binalar şairin bəjyk portretləri ilə bəzənmişdir.

Fevralın 10-da gynortadan sonra minlərlə adam Puşkin meydanına İolmaqa başlamışdır. Pajtaxt myəssisələri, idarələri və İctimai təşkilatlarından deləqasiyalarla bəjyk rus şairinin xatirəsinə həsr olunmuş mitinqə bajraqlar və plaqatlarla gəlmişlər.

Hejkəl İanındakı tribunada Bubnov, Filatov, Qulqov, Qorstuq İoldaşlar, jazıçılar və İctimai təşkilatların nymayəndələri durmuşlar.

Hejkəlin aşaqı tərəfində bəjyk şair nəslindən bir qrup dajanmışdır.

Moşqova oblast və şəhər Puşkin qomitəsinin sədri - Moşqva oblast İcrailiji qomitəsinin sədri N. A. Filatov İoldaş mitinqi açıq sözlə aqaraq dejir:- O, cər sarajının İaziqi altında faciəli bir surətdə İnək olmuşdur. Puşkinin qatili olan Dantes İnəqiqətdə Niqolaj zandarmerlərə - nin iradəsini İerinə jetirmişdir. Bütün myrtəci dvorjanlıq, dahi azadlıq sevən şairə nifrət İəşlərdir.

Dvorjanlıq onun qorqulu dyşmən olduqunu gəryr və hiss edirdi. O, oldqunu qəryr və hiss edirdi. O, olmuşkən bələ qorqulu idi. Niqolaj Palkin hykumətə qarşı kytləvi nymajişlərdən qorqaraq, geçənin qaranlıqşında gizlicə olaraq İşlənməş şairin meçitini Peşov qəbrəstanına apartdırmışdır. Car myttəqiqlərə bəjyk rus şairinə, bütün tərəqqipərvər bəşəriyjətin dahi və dostuna belə mynasəbət başlajırdı.

Sonra Filatov İoldaş qeçd edir ki, İazırda ölkəmizdə Puşkinin İaradıcılıqşı xalqın ən dərin təbəqələrinə çirmiş və Puşkin eynləri SSRİ-də yzmum xalq bajramı olmuşdur. Puşkinin adı ölkəmizdəki bütün xalqların dillərində təkrar olunur. Onun kitabları million nyxsələrlə İapılır. Puşkinin hec bir zaman sonmajan şöhrəti bizim gözəl Stalin epoxamızdakı qədər əzəmətli olmamışdır.

Filatov İoldaş davam edir:- Car mytləqiqləri bəjyk şairin İaqişı sözlərini bir hejkəldən silmişdir. Myttəqiqlər yşul- idarəsi Puşkinin şeirlərinin İaqişqətindən qorqurdu. Biz bugyn bu İaqişqatı bərpa edərək, hejkəl yzərindəki bəhrə olunmuş İazını Puşkinin əsl şəxsiyət İə əvəz etmək yçyn burajı toplanmışıq.

Hejkəl yzərindən pərdə qotyrylyr. İndi bu pərdə altında Puşkinin şeirinin əsl sözləri qranit yzərində İazılmışdır.

— İaşasın bizim gözəl və cicək kibi əziz vətənimiz!

İaşasın sovet hykumət və ölkənin qommunizmə doqru aparan bəjyk İolunda!

Filatov İoldaş qurultulu alqışlar altında sözynу qurtararag dejir:- İaşasın partiyanın və xalqların nüfuzu rəhbəri Stalin İoldaş!

«İnternasional» qurlajır.

SSRİ sovet jazıçıları İttifaqı adından çıxışda bulunan Vsevolod İvanova səz verilir. O, öz nitqində Puşkinin öz şeirləri ilə doqumu xalqına xidmət etmək hyqqunu qazandığı Niqolaj Rusijasının nə kibi qazarma şəraitində myharəzə etdijini xatırladır. Bəjyk rus şairi bu barəbər olmajan myharəzədə myttəqiqlərin qurbanı olmuşdur. Lakin o, Sovet İttifaqının millətlərinə əməkçiləri - nin yrəjində İaşajır.

Moşqva myəssisələrinin İşçiləri və İcri qadınları adından Frunze adına zavodun staxanovçu İnzeneri V. Butusov çıxışda bulunur.

Sovet rajonu 114-nçü məktəbinin 10-nçu sınıf şagirdi A. Dubrovski İnəşçanlı nitq İoşlajırdı.

— Puşkin, biz sənə öjrənirik, çynki bizim nəsilmiz bəjyk rus xalqının dilini sənən öjrənir. Biz sənə öjrənirik, çynki nəsilmiz bəşər mi öjrənirik, çynki nəsilmiz bəşər qulturunun bütün xazinəsinə malik olmalıdır. Biz sənə öjrənirik, çynki nəsilmiz Lenin- Stalin partiyasının rəhbərliji ilə qommunist cəmiyjəti qurmalıdır və qoruraqadır. Bəjyk Puşkin, sənə səz olsun!

Qyvvəli «İnternasional» sasları meydana İajılır. Mitinq qurtardır. Əməkçilər marş sasları altında hejkəl ənyndən dəstə - dəstə keçərək xalqın sevimli şairini salamlajırlar.

Mitinqdə 25 min nəfər İştirak etmişdir.

Xalq aqırı sənaye' qomissarı Orçonikidze İoldaşın əmri

MOŞQOVA, 11 fevral (Azər. TA). Xalq aqırı sənaye' qomissarı Orçonikidze İoldaş bir əmr vərək, bu əmrdə, Quzbasuqol trestində və onun Proqopievsq mə'dən idarəsində maliyə intizamının xeli pozulduqunu, trestdə və onun myəssisələrində uçot İşlərinin pis qurulduqunu qeçd etmişdir.

Quzbasuqol trestinin myqayvini İvanov İoldaş maliyə İşlərinə lazımı rəhbərlik etməldijinə qərə və trestdə myəssisələt uçotunun qurulusuna nəzər jetirmədijinə və trestin baş myhasibini, qabaqcadan Xalq Aqırı Sənaye' Qomissarlığının İzn almadan dyzeyn olmalaraq, başqa İşə kecirdijinə qərə ona tə'hənət e'lan edilmişdir. Ona xəbərdarlıq edilmişdir ki, bu kibi hallar təkrar olunarsa o, vəzifəsindən kənar edilməkdir.

Maliyə intizamının pozulmasına İol verdijinə qərə Qondratenqo İoldaşa şiddətli tə'hənət edilmişdir. Onun tutduqu vəzifədən gətyrylməsi və azaqı İşə qandarılması barədə təklif edilmişdir. Fe'lən İeqə edilmiş qombinat baş myhasibi vəzifəsini bərpa etmək və hamicinin qombinatda və onun trestində yrinə bütün maliyə təsərrüfatının və uçotun qurulusunu İaqşılaşdırmaq uqrunda qərəzsiz tədbirlər görmək, qombinatın mydiri Junov İoldaşa təklif edilmişdir.

Gyrçystan Q (b) P Mərkəzi Qomitəsində

TBİLİSİ, 10 fevral (Azər. TA). Fevralın 10-da Gyrcystan Q (b) P MQ-da L. P. Berija İoldaşın sədrliji ilə Gyrcystan Q (b) P oblast, şəhər və rajon qomitələri katiblərinin, Zaqafqaziya bərki qoruqu hissələrinin siyasi orqanlarına nacalniqlərinin və qomissarlarının, Zaqafqaziya dəmiryolu şö'bələrinin siyasi şö'bələr nacalniqlərinin, Gyrcystan LQCİ oblast, şəhər və rajon qomitələri katiblərinin myşavərəsi olmuşdur. YİQ (b) P Zaqafqaziya elkə qomitəsi və Gyrcystan Q (b) P Mərkəzi Qomitəsi katibi L. P. Berija İoldaş myşavərədə çıxışda bulunmuşdur.

Berija İoldaş əz çıxışında, xalq düşmənləri - qontrrevolyasion trotskiçilərin tərəkəytyləri, saq myrtəcilər və onların mülləti agenturası olejnina myharəzədə partiya təşkilatlarının bolşevik saqlıqınının İykseldilməsi vəzifəsinə kəskin diqqəti çalb etmiş və təşkilat- partiya və tərbiə İşlərini daha qyvvətləndirmək, partiya daxili demoqratiyasını və özynyntənqidi qənşimədirmək vəzifəsini qarşıja qoymuşdur.

Bejyk Teatroda təntənəli içlas

MOŞQOVA, 10 fevral (Azər. TA). Fevralın 10-da SSRİ Devlət Akademik Bejyk Teatrosunda bejyk rus şairi A. S. Puşkinin olymnyn 100 illijinə həsr edilmiş təntənəli İclas olmuşdur.

Teatro binasını pozunmasın - na jol verdijinə qərə Qondratenqo İoldaşa şiddətli tə'hənət edilmişdir. Onun tutduqu vəzifədən gətyrylməsi və azaqı İşə qandarılması barədə təklif edilmişdir. Fe'lən İeqə edilmiş qombinat baş myhasibi vəzifəsini bərpa etmək və hamicinin qombinatda və onun trestində yrinə bütün maliyə təsərrüfatının və uçotun qurulusunu İaqşılaşdırmaq uqrunda qərəzsiz tədbirlər görmək, qombinatın mydiri Junov İoldaşa təklif edilmişdir.

Prezidium masasında İaqşılar: **Petrovski, Jozov, Dimitrov, Xruşçev, Qosarev, Buluqanin, Filatov, Sojlatov** İoldaşlar oturmuşlar.

Ymum İttifaq Puşkin Qomitəsinin sədri, RSFSR xalq maarif qomissarı, Bubnov İoldaş bəhrə olunmuş sözlərlə dejir:

— 100 il əvvəl milli rus ədəbijatının tərtibi İolunu İenişə tutan olməmiz elə bir İtkija mə'ruz qalmışdır ki, onun əhəmijət və aqibətinə İalnız biz- Stalin epoxasının adamları, sosializm qurulaşcıları, İşçilər, qolxozçular və əməkçi intelligensija qijmət verə bilərik.

Bubnov İoldaş rus ədəbijatı, və rus İadi kelamının İslahatçısı, bəjyk humanist olan və Niqolaj Rusijasının təzjiq etdiji dahi şairin İaradıcılıqı və həjat İolunu xaraqterizə edir. Bubnov İoldaş dejir:

—Puşkin-bizimdir! Olməz dahinin adı İalnız sosialist qulturu ölkəsinə samimi məhəbbətə İhata olunmuş, İalnız bizim ölkədə Puşkinin İaradıcılıqı bütün xalqın malı olmuşdur. Puşkin, Lenin- Stalinin rəhbərliji ilə sosialist cəmiyjəti qurana-rəndir. Puşkin, Lenin-Stalinin bəjyk hərəqət altında qommunizmə doqru gedən SSRİ xalqlarındır.

Puşkinin həjat və İaradıcılıqı haqqında Qorki adına Dynjа ədəbijat İnstitutunun direqtoru Luppol İoldaş myşavərədə çıxışda bulunmuşdur.

Sonra, Leninqrad Puşkin qomitəsi tərəfindən şair Tixonov, Uqraina Puşkin qomitəsi tərəfindən drama-tırq Mikitenqo, Gyrcystan Puşkin qomitəsi tərəfindən şair Tabidze, SSRİ Elmlər Akademiyası tərəfindən akademiq Orlov, şair Demjan Bedni və Bezımenski İoldaşlar çıxışda bulunmuşlar.

Bezımenski İoldaş Puşkinə həsr edilmiş şeirlərini bejyk ruhiyəskəlıjı ilə oqumuşdur.

Təntənəli İclas bitdikdən sonra, bejyk qonsert olmuşdur.

Ədəbijjat institutu qonfransında

LENİNQRAD, 10 fevral (Azər. TA). SSRİ Elmlər Akademiyasının Ədəbijjat institutunun A. S. Puşkinin İoldaş olmasının 100 illijinə həsr edilmiş qonfransı bitmişdir. Dynən qonfransın son İclasında 3 ma'ruzə dinlənmişdir. N. Q. Svirin İoldaş «Puşkin və SSRİ xalqlarının folqloru» ma'ruzəsində Puşkinin Gyrcystan, Uqraina və başqa xalqlar İaratdıqlarından geniş İstifadə edildijini qostərmişdir. «Qorki və Puşkin» mövzu'unda ma'ruzə İlə çıxışda bulunan professor S. D. Balaxatı sovet topraqqanın bejyk İaradıcılıqı. Qorkinin Puşkinin dohasına nə qədər İyksək qijmət verdijini, onun xalq yçyn İaratdıqını və onun haqiqi realizmini qeid etmişdir. Elmlər Akademiyasının yzyy qorrespondenti N. O. Lepsanov «Sovet devrində Puşkinin öjrənilməsi İqkunları haqqında» ma'ruzəsinda qostərmişdir ki, sovet puşkinşinaslıqı bejyk myvəffəqijjətlər əldə etmişdir. Revolyasiya illəri ərzində Puşkin haqqında bir coq İeni əsərlər nəşr edilmiş və gənc puşkinşinaslar qadrosu İetişmişdir.

A. S. Puşkinin Tbilisidə olması xatirəsinə memorial lövhə

MOŞQOVA, 10 fevral (Azər. TA). Ymum İttifaq Puşkin qomitəsinin restavrasija- memorial qomissasiyası bəjyk rus şairi A. S. Puşkinin olymnyn 100 illiji mynasəbəti ilə memorial lövhə həzərlamış və Puşkinin adı ilə alaqadar olan evlərdən birinə vurulmaq yçyn Tbilisiyə gönərmişdir.

Marmor lövhədə gyrcy dilində bu sözlər İazılmışdır: «Bu evdə A. S. Puşkin oz İlşc İoldaşı V. D. Valxovskinin mənzilində 1829-nçu il avqust ajında 1-dən 6-nadək İaşamışdır». Bunun aşaqısında İnşiat tarixi İazılmışdır: «10-II-1937».

Puşkin adına teatroda

LENİNQRAD, 10 fevral (Azər. TA). Leninqrad Devlət Akademik Dram Teatrosu artistlərinin qolleqtivi İynən qərarına qərə teatriyı Puşkin adına qoymuşdur. A. S. Puşkin adı verildijini bejyk sevinclə qarşılamışlar. Dynən aqşam teatrın olunmuş təntənəli mitinqdə teatronun İşçiləri belə bir qərarnamə qabul etmişlər:

«Devlət Akademik Teatrosu İşçilərinin qolleqtivi teatroja dahi şair A. S. Puşkin adının verilmasi haqqında SSR İttifaqı hykumətinin qərarını bejyk razılıq və sevinc duqusu İlə qarşılamışdır.

İ. Teatronun rəhbərləri və bütün İşçilərə bu qərarın onların yzərinə buraqdıqqı mə'sulijjəti dysynyrlər. Teatronun qolleqtivi bejyk şairin adına İaliq olmaq yçyn bütün qüvvəsini və bütün İaradıcılıqı ruhiyəksəklini sərf edəcəkdir».

A. S. Puşkin adına teatro adın - dan teatro İstifadəsinə tənzimləmə İlə qət'nameni: SSR İttifaqının xalq artistləri J. P. Qorçagina- Aleqsandrovsqaja, RSFSR xalq artistləri V. A. Micurina- Samoylova, B. A. Qorin- Qorjainov, J. M. Jurijev, teatrının badii rəhbəri- respublikanın əməkdar artisti S. İ. Radlov və teatronun baş rejissoru- respublikanın əməkdar artisti L. S. Vivjen İmzalamışdır.

NEFT

Hasil edilmiş 49.770 ton - 83 faiz
Təmizlənmişdir 36.371 ton-96,3 faiz

Fevralın 10-nda

Trestlər	Qazılmış (tonla)	Qazılmış (metro ilə)	Qazılmış Faiz
	1.085	93,6	—
Kirovneft	11.492	95,8	465	57,6
Leninneft	7.350	94,2	103	22,5
Orçonikidzeneft	9.060	88	636	90,3
Stalinneft	2.025	81	178	115,5
Artjomneft	228	76	11	6,2
Ölətneft	4.850	75,8	175	27,2
Qaqanovicneft	8.900	71,2	399	36,3
Özlzbojvneft	4.550	68,9	435	59,2
Molotovneft	230	55	54	13,6
Korgozneft			4.302	ton (79,5

Axırı 10-da Azərnefqomənbinatın bütün trestlərində 4.302 ton (79,5 faiz) qaz hasil edilmişdir.

VOLOCAJEVQA DƏYŞYNYN 15 İLLİJİ

TARIXI MƏ'LUMAT

Oəzəl Ordunun Qolcaqb dəmrə-qazı etməsi və imperialistlərin müdaxilənə revolyusion hərəkətə qarşı hücumu, 1920-nci ilin əvvəlində interventləri öz qoşunlarını, Sibirdən çəkərmaqa məcbur etdi. İapoz Sibirdə bir iqsal etmək planlarını axırıncı dək dərbmaqa vəmmid basləjan İapoonlar qetmədilər. 1920-nci il iprel-ilin 4-dən 5-nə dənən gecəsi xalqrevolyusion qüvvə xəyanətən İapoon hücumla Uzaq Şərqdə ikinci xalq İapon İşçələ başladı.

Sovet Rusiyası, beləpoloşdularla müharibəyə məcburi olaraq, eini halda İapoonja interventlərə qarşı daxi cəqə-sda buluna bilməjirdi. İapoonja syln haqqında dəmsəqoq bəsləmaq təkliflə cavab vermərdi.

Hələ interventlər tamamilə getməzdən əvvəl Uzaq Şərqdə hakimiyət proletariatın və əməkçilərin əlinə keçmişə bəsladı.

1920-nci ilin əvvəlində Verxne-Udinsqda hökumət təşkil olunaraq, aprelin 6-da Uzaq Şərq respublikasının təşkili haqqında deularasıq nəşr edildi.

1921-nci ilin əvvəlində İapoonlar, Oəzəl Ordu zərbələri altında Manzurijada qaçmış olan Qolcaq ordusu qalqalarını (qappelevsləri) və aq bandaları Cin-Şərq dəmiryolundan Primorye qondardılar.

Majın 26-nda Vladivostoqda İapoonja stabsının rəhbərliyi ilə aqqvardjacı devirilis jaradıldı. Mühakəmə Merquloyun basqılı edilən qəmtrevolyusion əjəncəq bir hökumət, hakimiyət başına kecdi. Onun arqasında Primorjedə bu zəngin əlkənin soqqumuzu təskil etmiş olan İapoonlar tam sərbəst aqabəq etməja bəsladılar.

İapoonja hərbçıları Uzaq Şərqi öz qoloniyalarına cevirmək şəj edərək, «Mosavaja hücum» dejilən qəyşıq bir hücum təşkil etdilər. İapoonja interventləri tutduqları territorijalarda atəş və qılınqdan kecirərək, sovet hakimiyətini devirərək, kəndləri jandıraraq və dinc vətəndaşları mahkəməsiz qəyləşləşək onları əzabla öldəm edərək kecdilər.

1921-nci ilin nojabr-dekabrında, jarısmadak zəbitlərdən ibarət olan və İapoonjalılar tərəfindən mükəmməl silahlandırılan aq ordu, xalq revolyusion ordusun saqca az hissələri yəxtində müvəqqəti qələbə əldə etməjə nail oldu.

Lakin aqqvardjacı - İapoonlar hücumunun müvəffəqiyəti Xabarovsqun tutulması ilə qurtardı. Uzaq Şərq respublikasının oruzu partija qüvvəsi alaraq və Sovet Rusiyasının qələbəsindən ruhlanaraq, aks hücuma kecdi.

1921-nci il dekabrın 28-nə xalqrevolyusion ordu İman altındakı dəiyşə qappelevslərə ilk əhəmiyəti zərbə vurdu və onlar Volocajevqa dooru cəkilərək böjk strateji əhəmiyəti olan Volocajev təpələrinə məhkəmləşdilər. General Molcanovun ordusu İapoonja interventlərinin aqtiv iardəmsəndan istifadə edərək, Volocajevqa rajonunda xalq-revolyusion ordunu darmadağın etməjə calışardı.

Volocajevqa, aqqvardjacıların və İapoonja interventlərini darmadağın etmək yeri bir acar idi.

Uzaq Şərq respublikasının hərbi nəzirləri və xalq-revolyusion ordunun baş qomandanı V. O. Blyxer İoldaş, şərq cəbhəsindəki hərbi əməliyyata bilavasitə rəhbərlik etmək yeri 1922-nci il janvarın 28-da Çitadan gəldi.

1922-nci il oqtjabrın 31-də IX caqırılış YR MIQ IV sessijasında

Vladimir Ilio Leninin nitqindən

İoldaşlar! İalınız bir neçə təbrik sözü ilə kifaştlanmalı ıan verir. Əlbəttə hər şeydən əvvəl, öz qəhrəmanlarımızı bu vəzifəni bir daha qeyd etməm, hamımın rəjinə ifadə edərəm. Zəmləmcə, Oəzəl Ordumuz bütün aqqvardjacılardan Rusijada və jaxud bizimlə mystəqim, ja inki qəri-mystəqim, sbqa və jaxud az-coz uzaqdan alaqədar olan respublika-lardan bir hanssına hücumunun təkrar olunması imkanından uzun müddət xilas etmişdir. (TASS).

ÇƏBHƏJƏ TƏBRIK

Xabarovsqun alınmaşı haqqında baş qomandana teleqram

RQ (b) P MQ Uzaq Şərq byrosu Xabarovsq altında aqqvardjacıslar vərində şanlı qələbə əldə edilən mənəmtda UŞ (Uzaq Şərq) şiclərı və kəndlıləri yeçin qanlı dəqiyslərdə azad İaşajış əldə etmiş olan qəhrəmanlarımızı, şəhərlər və kəndlərə aqqvardjacıslar qulduriarsa talan və təzlişin-dən mydafəə edən mərd XRQ (xalq-revolyusion ordusuna) ər qardaşlıq səlamını göndərir.

XRQ, İapoonjanın satəmalma qulu olan, əlkəmizi hajasəzləqla interventlərə satan, kolmo cər qəldalarında çanlandırmaq, cinəmləqlər, qapitalistlər və mylkədarlar hökmranlığını geri qaytarmaq aqqvardjacıs dəstələrinə qarşı mərdliklə carpışır. Joqsulların mənafeini mydafəə edən XRQ, aqqvardjacısların hərəkət jolunda alınmaz bir qala kibi duraraq, onların xain planlarını darmadağın edir.

XRQ, şanlı, qorqmaz revolyusion qəhrəmanları, əskərləri, qomandirləri və qomissarları! Bilin ki, UŞ, Sibir və Rusija işçi və kəndlıləri sizin mybarəzənizi öz işləri hesab edərək, ona bəcərdəqlərı hər şeqlə jardəm edirlər və elən dəiyşəqlərin jerinə İenilərini gəndərirlər. Sizin arqasıa İaşalan qardaşlarınız sizin qəhrəmanlıqlarınızı unutmaqbır və jorulmadan İşləjirlər ki, çəbhədə ymumi qələbə tə'min edilsin, Primorje qonitrevolyusion təzlişçilərdən azad edilsin, onların tərəfindən çəşəcək hiyqumlarına qarşı, eələri təhlykəsiz olsunlar. dinç, azad əmək hyququnu əldə etsinlər. Şanlı əskər- revolyusion postunda mohkəm dəlanın. Dəyməqlərimiz yəzərində, interventlərin nökərləri yəzərində, burzuazija yəzərində qat'i qələbə, jalınız sizindir!

Dəiyşdə olanlərə eşq olsun! Mybarizələrə qardaşlıq səlamı!

İaşasın XRQ! İaşasın, aq bandilər və interventlər yəzərindəki qələbə!

RQ (b) P MQ UZAO
SƏRQ BYROSU

(«Dalnevostocnıj put» № 61, 1922-ci il). (TASSB).

Şərq cəbhəsi hərbi sovetinin myraceəti

Vətəndaşlar, cəbhə arqasındakı əməkçilər, işçi və kəndli İoldaşlar! Qalıb revolyusion ordumuz cəbhəmizdəki düşmənə təzəndələr qəstərir. O, bir coq şeylərə ehtiyacı olduqunə baqmalərəq, əməkçilər mənafeini və işçi-kəndli vətənimizin İstiqlal İqlisini dəlimmədən, fədakarlıqla mydafəə edir. Aq bandalar xalq-revolyusion ordumun elbir hücumu altında her tərəfdə qeriə cəkilir.

Fevralın 11-və 12-də şanlı xalqrevolyusion ordu Verxne-Spassqoje, Nizne-Spassqoje kəndlərini və Volocajevqa stansijasını tutmuşdur. Aqlərən ən mylhym və mən kəmləndirilmiş mintəqələri almışdır. Bu mintəqələr Xabarovsq cəbhəsində aqlərən mydəqdəratını həll edir. Bu mintəqələrin alınması ilə dəşmənlərimiz Vladivostondan arəzə və silah qətirilməsi zəifləşmə başlajır.

Aq bandalara kimin təqiz etdiji sizə kı, mə'lumdur. Aqlara İemla və'd edilmiş jarım milliondur borc, myəəjən olmajan bir vəqta tə'xire salınmışdır.

Aqlərən ordusu pozqunlaşır, bojyk sərxoşluq, soqqunculuq və silah alveri gedir.

Əzəl İoldaşlar, arqa və cəbhənin bir daha aqlıqı edilməsi olarsa, vətəndaşlar generallar mahv edilərlər.

Provoqatorlarla və arqadakı dəşmənlərinizlə mybarəzə edin!

Oəzəl dəiyşəqlərə-sizin qoqulu-ranqa eşq olsun!

İşçi və kəndlilərin İişi uqrunda helak olmalara əbədi xatirə!

Vətən və revolyusija uqrunda mybarəzədə cəbhə, arqanı birləşə cəqərə!

Unutmajın ki, vətənimiz- Rusijanın qəddar dəşmənlərinə qarşı mybarəzədə bizə qyvvət və qydrət lazımdır!

Hərbi şevet yryə POSTBƏEV
(«Amursqaja pravda», 16 fevral 1922-nci il. Blaqoveşcensq). (TASSB)

V. Q. Blyxer İoldaşa ferman

1922-nci il iıulun 7-də Uzaq Şərq respublikasının ministrlər soveti V. Q. Blyxer İoldaşa aşaqıdakı fermanı vermişdir:

Xalq- revolyusion ordu və donanmamızın Hərbi sovetinin sədri, bütün silahlı qvvələrin baş qomandanı və Uzaq Şərq respublikasının hərbi ministri vətəndaş Vasili Qonstantinovic Blyxera.

Hökumətin tapşırığı ilə ministrlər soveti, xalq-revolyusion ordu və donanmamızın bütün silahlı qvvələrinin müəzə edilməsi zaman rus Uzaq Şərqində əməkçi hakimiyətinin jarandığı aqır bir vəqtda bizim hərbi - devlət qyvvəmizi jaratmaq sahəsindəki əməjinizi, eneriniziı, İəcribə və xidmətlərinizi qeyd etməji özyna borç bilir.

Daqonbıq partizan dəstələrindən nizami əsaslara bizim silahlı qvvələrimizi təşkil etmək və məhkəmləşdirmək yeçin gərdəyjynyz İs, bizə hazırda respublika territorijasında İaşanmaqda olan müharibənin qarşısını almaq yeçin, gərək ki, İazımınca qat'i addım atıldıqunu; aqqvardjacısların son qyvvələrinin dənizə tökyldyjyny təbrik etdijimizi desəm, hamımın rəjini ifadə edərəm. Zəmləmcə, Oəzəl Ordumuz bütün aqqvardjacısların Rusijada və jaxud bizimlə mystəqim, ja inki qəri-mystəqim, sbqa və jaxud az-coz uzaqdan alaqədar olan respublika-lardan bir hanssına hücumunun təkrar olunması imkanından uzun müddət xilas etmişdir. (TASS).

Çəjirtqa ilə mybarəzə haqqında ikinçi Sovet-İran qonfransı

Bugün, fevralın 12-də Bakıda, çəjirtqa ilə mybarəzə haqqında ikinçi Sovet-İran qonfransı açıldı.

Dynən, İran torpaq ministrliyi departamenti direqtoru cənab Petrosjanın başçılıqı ilə bu qonfransda iştirak edəcək İran delegasijası Pəhlavidən Bakıja gəlmişdir.

Qonfransda sovet delegasijasının başçısı Xalq Xarici İşlər Qomissarlığının nymayəndəsi Volqov İoldaşdır. (Azər. TA).

VOLOCAJEVQA DƏYŞY

J. Maşkevicin, Oəzəl Ordu Mərkəzi Evində saqlanan şəkilindən.

Bakı dəmirjolcularının alcaq zijancılara cavabı

Trotskici əqlalar - Pjatakov, Radeq, Soqolnikov və başqaları bizə «tutarlı» jerdən tutarlı zərbə enməji İazırlıdırlar. İşimizdəki bu tutarlı İerlərdən birisi, əkonomik mydafəəsinə bojyk əhəmiyəti olan dəmirjol naqliyatındır ki, trotskici İlanlardan Livsqis, Qnjazev, Turoq, Rozentsveja və başqaları burada soqulmusdular. Bu əqlalar, İnsanqanı tokmakdan belə cəkinməjərək, minnik qatarlarının və xysusan əskər qatarlarının qəsdən qəzalı naqliyat, aşnıq nəlidar və Sovet yzərinə harbi hücum olarsa, əskər qatarlarını xəstəlik baqterijaları ilə zəhərləmə İazırlasırdılar.

Zaqafqazja dəmirjollarında ozyna jer taqmaq olan qontrevqolsioner, diversant, fəşist Rozentsveja, fəşistçəsinə pozqunculuq etmiş və jolumuzun İinə zərər vurabilmidir.

Mohkəmədə aidən edildiji kibi, xalqın bu qudurmuş dəşmənləri mis il gerynnəmiş cinajətlər—casusluq, terrorculuq, İsçiləri zəhərləmək və i. a. bu kibi əcləflərlə barabar, kyçlü miqdar devlət vəsaitini saxtalarən və digər myəssəsələrin İnşasına sərf edərək, bunların vaqtında İtkilib qurtmasına qədən necə İillarla gecikdirirmişlər. Alcaq xan Rozentsveja da Zaqafqazja dəmir jolunda və xysusan onun mym əcastoalarından biri olan Bakı şəhərində yz İlanıcılar dəstəsi ilə əni zijancılıq metodundan istifadə etmişdir.

Rozentsveja, bu xain fəşistin dəstəsi Bakı-Biləcəri əcastoqundə avtoblokirovqanın hələ iki İildən bəri tikilib qurtarmasına imkan verməmişdir. Bakı-Biləcəri arasınıtutarlı İerlərdən birisi, əkonomik İinə'tə'min edəcək bu İs, 12-nci jol distansijası kecmiş rəhbərlərinin zijancılıq fəaliyyəti nəticəsində pozulmuşdur.

Alcaq xalq dəşmənləri Bakı vaqon tə'miri zavodunda dəxi zijancılıq edə bilmişlər; qontrrevolyusion trotskici Qozerovski, Prixnenqo, Ramadanov və başqaları, fəşist Rozentsveqjain rəhbərliji ilə bu zavodun İi bələ əksik istehsalat planı dyzəltmişlər, halbuki, zavodun onların tutduqu plandan kiçi qat ar İıq produsqıja vermək İqidarı vardır.

Vaqon tə'miri zavodunda dəmirci sexinin nacalniqi vəzifəsinə soqulmuş olan qudur qontrrevolyoner trotskist Vahanov az bir müddət İcərisində dərd buxar cəkicini sərdan cəqara bilmişdir.

Xalq dəşmənləri Rassoxin, Qazezvski, Ramadanov və başqaları tokma sexində zijancılıq edərək, onun İerinə İetirilməsini hər vəxtə pozur və buraqılan produsqıjanın brak olmasına calışırlarmış.

Biləcəri kibi mühym bir stansijanın kecmiş nacalniqi-qontrrevolyoner, zijancı, Rozentsveqjain doqqudan-doqqıuda agenti olan Qulijev, stansijada kecmiş naqilçi Qaqlatov, qontrrevolyoner trotskici Lartsin İlə birlikdə alcaqcasına pozqunculuq İşi İlə məşqul olmuslar; bu əqlaların zijancılıq fəaliyyəti nəticəsində stansija əz qəsterlərinin sistematik surətdə İerinə İetirməsindən ötrü, onlar qatarların hərəkət qrafiqini pozur, vaqonların qəsdən hərəkətsiz dajandırır, stansijada tez-tez avarija və qəza tərədirmişlər.

Qulijev, Lartsin, Seriqov və başqaları - bu əqlalar an jaqşı staxanovcuların - tərtibçilərin, qoşqucuların, stanəlcıların və maqəsçıların İşinə yar qyvvə İə mane' olurmuşlar.

Bu fəsist diversantlar, zijancılar radd edildikdən sonra, Biləcəri stansijasında, vaqon tə'miri zavodunda və digər myəssəsələrdə İi oldukça İaqşılaşmışdır.

Bakı şə'bəsinin dəmirjolcuları, alcaq fəsistlərin - trotskicilərin vurduqları zijanların nəticəsini az bir zamanda İəqv etmək yeçin Moskva və Tula dəmirjol dəiyşələri İşçilərinin bütün Sovet İttifaqı dəmirjolcularına myracəətini bojyk səmimijlə'lə qarşılajıb və ruhlyksəizlik İlə myzakərə edirlər. Vətənimizin alcaq xainlərinə, qontrrevolyusioner trotskicilərə cavab olaraq, dəmirjol naqliyatında İeni İyksəliş uqrunda, əlkəmizin mydafəə bacarığının mohkəmləndirilməsi uqrunda staxanov - qriyonos hərəkətə İeniden və bojyk bir qyvvə İlə genişlənir.

Bu hərəkət, əməkçilər tərəfindən fəşistlərə və onların nökərləri olan qontrrevolyusioner trotskicilərə ən bojyk zərbədir. İndi bütün myəssəsələrdə, sexlərdə, briqadalarda və əlaqələrdə İşçilər arasında sosiallaşma yarışı gedir.

Moskva və Tula dəiyşmələri İşçilərinin myracəətinə cavab olaraq, Bakı dəmirjolcuları da bu myracəətə İnanılmaz bir surətdə İi cavab verdilər. Onlar qatarların hərəkət qrafiqini pozur, vaqonların qəsdən hərəkətsiz dajandırır, stansijada tez-tez avarija və qəza tərədirmişlər.

Bakı paravoz deposunda Bojoqoldaşın qəmləqeş briqadası 209-25 paravozu İuma tə'minindan norma İlə 10 saat əvəzində 4 saat da buraqmaqı əhdəsinə almışdır bu İoldaşlıq İyksəldə, gyndə 800-900 İastıq əvəzinə 1400-1500 İastıq verir, tokma İşində braqın İaxşını 40-50 dən 10-na, ərə-sərə gyndə İə İə İaxşı endirmişlər.

Vaqon tə'mir zavodunun qoleqtivi, zijancılıq nəticələrini, xysusən onların zavodunda olmuş zijancılıq nəticələrini tezlikə İəqv etmək yeçin, 1937-nci il planına vaqtından əvvəl və coq artıqbaşlıq İlə İerinə İetirmaji əhdəsinə almışdır.

Bakı paravoz deposunda Bojoqoldaşın qəmləqeş briqadası 209-25 paravozu İuma tə'minindan norma İlə 10 saat əvəzində 4 saat da buraqmaqı əhdəsinə almışdır bu İoldaşlıq İyksəldə, gyndə 800-900 İastıq əvəzinə 1400-1500 İastıq verir, tokma İşində braqın İaxşını 40-50 dən 10-na, ərə-sərə gyndə İə İə İaxşı endirmişlər.

Dəmirjolcular vətənin alcaq xainlərini, zijancıları, casuslarını, bütün xalq dəşmənlərini sonundək İdə İşə edərək, naqliyatın saat mexanizmi kibi İşlənməsi haqqında Stalin İoldaşın göstərişlərini sərəfə İerinə İetirəcəklər.

Moskva və Tula dəmirjolcuları öz myracəətlərində «paravozlarını tə'mirini İaqşılaşdırmaq, İolları saz saqlamaq, saz vaqon uqrunda inadla carəsməq, qatarları qrtvoqonsuz İşləmə - qəmvcəsinə syrmək, İyksək texniqanı tətbiq etmək, avqıa və qazaları İəqv etmək, devlət tərəfindən verilmiş İyklərə planına artıqbaşlıq İlə İerinə İetirmək vəzifələrini İerinə cəqırır. Bu vəzifələri bütün dəmirjolcular ruhlyksəkliji İlə qəbul etmiş və İerinə İetirirlər.

Öz vətənlərinə, bojyk Lenin-Stalin partijasına sadiq olan, əz atə və dostlarını Stalin İoldaşa atəşli İarı—bu vətən xainlərini, bursuamilləti İərini, mysavatçıları, dəşmənləri və digər xalq dəşmənləri nə sonundək İişə edərək, dəmirjolcular bütün İerini qalabalıq İlərləməkdəklər.

M. CƏBİJEV.

Samxor rayonunun Moruq kendi jaşamışlarında Koroğlunun qaraullarına aid qalalar. Foto - Fikri.

Koroğlu

M. F. Axundov adına Böyük Opera və Balet Teatrosu Azərbaycan musiqi qurumunun böyük qələbələrindən biri olan «Koroğlu» operasını tamaşaya qoymaqa hazırlaşır.

«Koroğlu» operası formaca milli, məzmunca sosialist incəsənətimizin xəzinəsinə qiymətli bir hədiyyədir. Bu opera tamamilə əsl xalq yaradıcılığı əsasında yazılmış və xalqın qəhrəmanlığını əks etdirir.

Opera yazırında işləyən yaradıcı qolleqtiv bu operanı ordenli respublikamızın layiq bir tamaşa kibi vermək üçün böyük entuziazmla çalışır. Operanın istər yaradılışında, istərsə də hazırlanmasında Azərbaycan bolşeviklərinin rəhbəri M. Ç. Bağırov yoldaş və Azərbaycan XQS sədri H. Rəhmanov yoldaş gündəlik yardım edir və rəhbərlik göstərirlər.

Yaradıcı qolleqtiv ordenli respublikamızın rəhbərlərinin bu qayğı və e'timadına gözəl praktik işlə doğrulmaqa çalışır.

Operanın librettosunu H. İsmayılov yazmış və yazıcı M. S. Ordubadi nəzmə çıkmışdır.

Operanın musiqisini əməkdar incəsənət xadimi Yzejr Hacıbəyov yazmışdır.

«Koroğlu»nun quruluşunu Azərbaycan SSR əməkdar artisti I. Hidayətzadə, bədii tərtibatını ordenli rəssam R. Mustafayev və rəssam M. Sagijan vəreşəkdir.

«Koroğlu» operasında Azərbaycan SSR əməkdar artisti ordenli Bylbyl, Azərbaycan SSR əməkdar artisti M. T. Bağırov, Zyjalov, Mustafayev, Dilara, Qulijeva, Əhmədova və başqaları iştirak edirlər.

Kohnə naşı kitablarından götürülmüş Koroğlunun şəkili. Reproduksija Černovetskinindir.

SOVET XALQ OPERASI

Koroğlu haqqında xalqın şərq əlifbalarında bir sıra dastanlar, hekayələr, nağıllar yazılmışdır. Koroğlu haqqında yüzlərcə qoça nənə əz nəsqilarına naqıl söylüjür, yüzlərcə aşıq meçislərdə oqujur. Koroğlu xalqın dilində əzbər olmuşdur.

Mən «Koroğlu» operasını yazırkan hər şeydən əvvəl bütün bunlara nəzərdə tutdum və operanı tamamilə Azərbaycan xalq musiqisi və aşıqlarının qəsəng incəsənəti əsasında qurdum.

Mən «Koroğlu» operası yazırında üç dörd il İşladım. Bu müddətdə adəmə düşən böyük və çətin məsəlləjisi bir an belə olsun unutmamışdım. Çünki, bunu sovet qompozitoru olan məndən, ulu rəhbərimiz Stalin yoldaşın başçılığı ətdiji sosializm əlkəsinda jaşadığımız epoxa tələb edirdi. Mən formaca milli, məzmunca sosialist opera jaratmaq üçründa bilijimi, bacarığımı və enerjiləmi əsirgəmədim.

İşimin ilk nəticələri ajdın oldu. Bu jaqınlarda «Koroğlu» operasına baqış mənə coq fajda verdi. Azərbaycan musiqi xadimləri, xüsusən Azərbaycan bolşeviklərinin rəhbəri M. Ç. Bağırov yoldaş və Azərbaycan hökumət başçısı H. Rəhmanov yoldaş mənə coq qiymətli və qonqret göstərişlər verdilər.

Mən, bazırda operanın son tərtibatı və quruluşunda bütün bu göstərişlərə əməl edirəm.

«Koroğlu» operasının doluqanlı, qiymətli sovet xalq operası olüqaqına şübhə etməjirəm.

Azərbaycan incəsənətinə hər gün qonqret yardım və rəhbərlik edən M. Ç. Bağırov və H. Rəhmanov yoldaşların eini yardım və rəhbərliji ilə biz «Koroğlu» operasını sosialist sovet incəsənətimizin xəzinəsinə gözəl bir hədiyə kibi daxil edəcəjik.

«Koroğlu» operasının qompozitoru əməkdar incəsənət xadimi YZEJR HACIBƏJLI

ƏSL XALQ TAMAŞASI UOJRUNDA

«Koroğlu» operası Azərbaycan kəndlilərinin feodal xanlara və bəylərə qarşı apardığı mübarəzəsinin bir epizodudur. İllar uzunu İran və Osmanlı orduları Azərbaycan əlkəsini başdan-başa capır, talajır, od və qılıncdan keçirirdilər. Kəndlilər joqsulласır və əlymeçi hala düşürdülər. Digər tərəfdən feodallar da onlara əzir, talajır və istismar edirdilər. Kəndlilər bu aqır vəziljətə dözmajib daolara, meşələrə baş qetyryb gedirdilər.

İşte «Koroğlu» hadisəsini biz Azərbaycanda belə bir şəraitdə baş vermiş bir kəndli isjanı kibi qetyryrük.

Xalq, Koroğlu haqqında bir sıra hekayə və dastanlar jaratmışdır. Həmin bu xalq dastanı qompozitor Yzejrbəjin jazdığı opera üçün zəngin bir material olmuşdur.

Myəllif tarixin myəəjjən bir devrində içtimai qyvvələrin toquşmasını, carpışmasını geniş bir surətdə göstərmək üçün öz əsərinin əsasına xalq qəhrəmanı Rovşən Koroğlu dastanını qoymuşdur.

«Koroğlu» operası Azərbaycan musiqi qulturu çəbhəsində böyük bir qalibiyətdir.

Koroğlunu başçılıqqa, qəhrəmanlıqa doğru ilari syrən xalq olmuşdur. Hər bir baş rolu xalq özy oynamalıdır. Xalqın bu şəmiliyətli rolunu nəzərə alaraq, vərəqəlimiz tamaşa da xalq tamaşası olmalıdır. Operanın əsl idejasını dərinləşdirmək üçün pjesdə olan içtimai hadisələri, içtimai nöqtələri qyvvətləndirmali və dərinləşdirməlijik.

Tamaşada istifadə edilən bütün elementləri, bütün vasitələri başqa olaraq əsas bir məqsəd üçün sərf etməlijik ki, o da operanın əsas idejəsinə, əsas məzmununa tamaşaçıda daha ajdın, daha anlaşıq iş cəfdərmaq üçün aqtjora və onun oynuna kömək etməkdir. Biz, tamaşaçını bəjəçana gətirə bilən, onu ruh iyksəkliji verə bilən iyksək bədii kejfiyyətli, içtimai - optimist bir tamaşa göstərmələ cəhdərəq. Bunun üçün bir doğru və jəqanı bir jol olan sosialist realizmdən geniş istifadə edirik.

«Koroğlu» operasının quruluşçu rejissoru Azərbaycan SSR əməkdar artisti

I. HIDAJƏTZADƏ

OPERADAN PARÇALAR

Koroğlu qərab xəndan alıb aparmaq üçün aşıq paltarına girib xanın məclisinə gəlir. Xan ona dejir ki, hərgah sən aşıqsan qərabın tərifindən bir şej oqu. Koroğlu sazını çalıb oqujur:

Eşitsin xanlar, paşalar
Eşitsin bəjlər, ağalar
Eşitsin arif atalar
Eşitsin şənin qərabın.
Qanatlı quşdur, at dejil
Bir ildırımdır elə bil
Jıqılsın xalq, jıqılsın el
Eşitsin şənin qərabın
Jerisi jeldir qərabın
Qaçuşu seldir qərabın
Başında teldir qərabın
Eşidin şənin qərabın.

Həsənxan, isjan etmiş kəndlilərə möhv etmək üçün öz adamlarına myraqeət edir:

Qamcıdır jaşadan bu rəiljəti
Qamcısız jaşamaz xanın devləti.
Zyimə öjrənənlər sevmaz mərhəmət
Zylymsyz jaşamaz bizim məmləkət.
Dejməsən, sejməsən, malın almasan
Dara cəkdirməsən, dama salmasan
Rəiljət bir daha xanı dinləmə
«Malımın, canımın sahibi» demaz.
İstəsən sakitlik, öz rəiljəti
Atanı mənə etmiş bu vəsijəti.

Xanın zyimyndən sikajət edənlərin nəqməsi.

Xor -

Bu gözəl təbiət, bu şən mənzərə
Bir daha saadət vermaz bizlərə.
Matamə byrynmyş gözəl kəndlimiz
Möhv oldum, əzildik bu sitamə biz.
Gərmədik azadlıq yzy bir zaman
Bizi əzdi bəjlər, bizi əzdi xan.
Donmyş zəmanəmiz bir cəhənnəmə
Bizim varlıqımız byrynmyş qəmə.
Həsənxan dynjanı daqıdıb, didir
Kəndləri talajır, xalqı möhv edir.
Bu zalım xanlarda joqdur marhəmət
Talanmış məmləkət, janmış məmləkət!

XALQ QƏHRƏMANLIQN OBRAZLNI JARADAÇAQLAM

Tam bir il bundan əvvəl rəhbərimiz və myəllimimiz ulu Stalin Azərbaycan delegasijasını Qremlə də atə məhəbbəti ilə qəbul edərkən **«Jaşasın Azərbaycan artistləri»** demişdi.

Mən, bu böyük e'timadı doqrultmaq üçün, bütün bilijimi, bütün enerjiləmi, sərf etmək arzusu ilə çalışırəm, mən ordenli jurdumuzun ən jaqışı operası olan «Koroğlu»sərində xalq qəhrəmanı Koroğlunun rolunu oynamaq qismət oldu. Bu rol artist üçün sərəf idi.

Koroğlu, zalım xanlara və bəylərə qarşı müjam cəbhə məzlum kəndlilərin başçısıdır. Mən, bu xalq qəhrəmanının əsl, doluqanlı obrazını jaratmaq üçün coq ciddi, syurlu və jorulmadan cəhşıram. Buna myvəffəq olmaqımın üçün bir dyrlıy şərait vardır.

«Koroğlu» gözəl opera olmaqla bərabər, onda coq qyvvətli dramatik elementlər vardır. Bu, öz rolunu məharətlə oynamaq üçün artista böyük fərdşm edir.

Ordenli respublikamızın ordenli rəhbərləri M. Ç. Bağırov və H. Rəhmanov yoldaşların «Koroğlu» operasında işlərinə göstərdikləri rəhbərlik və fərdşm şəşəsinda mən xalqın qəhrəmanı Koroğlunu olduqu kibi xalqa göstərmək myvəffəq olacaqımına əminəm.

Azərbaycan SSR əməkdar artisti ordenli BYLBYL.

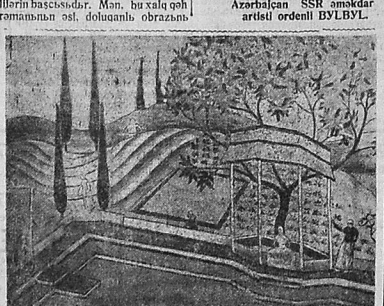

«Koroğlu» operasında saraj baqımın eskizi. Ordenli rəssam R. Mustafayev. Rəssam M. Sagijan.

„KOROĞLU"-JA LAJIQ BƏDİI TƏRTIBAT VERƏÇƏJIK

«Koroğlu» operası əsl xalq hajatından jazılmış və aşıqların nəqmələri yzərində qurulmuşdur.

Həmçinin bu opera xanlarını, bəjlərin zyimynə qarşı kəndlilərin apardığı qəhrəmanana mybarəzə ila doluqndur.

Bytyn bunlara gərəkdir ki, «Koroğlu» operası biz təsviri incəsənət işçiləri qarşısında böyük, həm də məs'ul vəzifələr qojur.

Biz, operanın tərtibatı yeçün xalq yaradıcılığından, arxiteqturasından, myxəllifatından, gejiminden və sairədən geniş istifadə edirik.

Azərbaycan incəsənət xəzinəsinə daxil edilən milli formalı, sosialist mozmunlu gözəl «Koroğlu» operasının üçünə layiq bədii tərtibatı olmaqı üçün qyvvəmizi əsirəməjirik. Buna nail olacaqımıza şübhə joqdur. Çünki, partija və hökumətimizin rəhbərlərinin qonqret, operativ rəhbərliji və zəifləşməz fərdşmı bunu artıq to'min etmişdir.

Operanın bədii tərtibatçıları: ordenli rəssam R. MUSTAFAJEV, Rəssam M. SAGIJAN

„KOROĞLU" OPERASININ MEJDANA GƏLMƏSI

Mən hələ cocuq ikən Koroğlu haqqında naqıllar eşitmiş və hekayələr oqumuşdum. Koroğlunun syçaəti məndə böyük bir hajəcan ojatmışdı. Zaman keçdikcə bu hajəcanım artırdı. Mən, sovet sahəsində xalq qəhrəmanı Koroğlunu göstərmək fikrinə düşdüm. Koroğlunun librettosunu jazdım. Mənə bu işdə partija və hökumət tərəfindən böyük fərdşm və rəhbərlik edildi.

«Koroğlu» operası hazırdır. Bu opera Azərbaycan incəsənətində böyük və gərkəmli jer tutur. Demək olar ki, «Sahəsənəm» operasından sonra «Koroğlu» operası formaca milli, mozmunca sosialist Azərbaycan incəsənətində böyük bir dönüş jaradır.

Respublikamızın sevimli rəhbərləri M. Ç. Bağırov və H. Rəhmanov yoldaşların fərdşm və rəhbərliji ilə biz bu dönüşy məhəkmədlik incəsənət xəzinəmizə daha jeni və dəjərli hədijələr vereçəjik.

«Koroğlu» operasının librettosunu jazan HEJDƏR ISMAJLOV

„KOROĞLU" OPERASININ MEJDANA GƏLMƏSI

Mən hələ cocuq ikən Koroğlu haqqında naqıllar eşitmiş və hekayələr oqumuşdum. Koroğlunun syçaəti məndə böyük bir hajəcan ojatmışdı. Zaman keçdikcə bu hajəcanım artırdı. Mən, sovet sahəsində xalq qəhrəmanı Koroğlunu göstərmək fikrinə düşdüm. Koroğlunun librettosunu jazdım. Mənə bu işdə partija və hökumət tərəfindən böyük fərdşm və rəhbərlik edildi.

«Koroğlu» operası hazırdır. Bu opera Azərbaycan incəsənətində böyük və gərkəmli jer tutur. Demək olar ki, «Sahəsənəm» operasından sonra «Koroğlu» operası formaca milli, mozmunca sosialist Azərbaycan incəsənətində böyük bir dönüş jaradır.

Respublikamızın sevimli rəhbərləri M. Ç. Bağırov və H. Rəhmanov yoldaşların fərdşm və rəhbərliji ilə biz bu dönüşy məhəkmədlik incəsənət xəzinəmizə daha jeni və dəjərli hədijələr vereçəjik.

«Koroğlu» operasının librettosunu jazan HEJDƏR ISMAJLOV

Yzejr Hacıbəjov «biz Azərbaycanın qəhrəmanını gəstərməlijik» deja «Koroğlu» operasını jazmaq üçün dysynyrdy. Bu zamanlar opera teatrosu Hejdər İsmajlovdan 10 pardadan ibarət «Koroğlu» dastanının səhnəja salınmış librettosunu almışdır. Buna gərə Yzejr Hacıbəjov mənim İştirakımla həman librettonu gotyryb 1932-nci İlin İjul ajından İşə başladıq.

«Koroğlu» operası hazırdır. Indi «Koroğlu»ja banış zamanı vərilmiş gəstərişlərə əməl edirik. Operanı teatrosunu çiddi hazırlaşıq. Əməkçilərimiz Aprel sosialist revolyusijasının XVII İldönümü gyynində xalq qəhrəmanı Koroğlunu sovet səhnəsinda gərəcəklər.

Operanın teqsini jazan M. S. ORDUBADI.

Operanın qıssaça məzmunu

Hadisə, İranla Türkijə arasında jerləşən sərhəd qəzasında vaqe olur. Burada Həsənxan adlı qəzabnak, zylmkar bir xan hökm syryr. O, Ehsan paşa ila birlikdə atalar sözünə əsaslanan bir məqsəd tə'qib edir: «Asuda jaşamaq istəjirsənsə, öz rəiljətini əz». O, bunu dəlijərlə zylm etdiji kəndlilərin başına qatırır, onları əzir, incidir, talan edir.

Həsənxan, öz ilxısından Ehsan paşaja bir at bağışlamaq istəjir. O, İbrahimxana ilxı çarisinden jaqışlı bir at seçmək emrini verir.

İbrahimxan qajdadıraq dejir ki, qoca mehtər əli atlara ollaqa bularqdıqı üçün paşaja lajiq at seçmək mümkün olmadı. Həsənxan qəzablənərək, əlinin gözlərini çıqarmaqı əmr edir.

Əlinin oqlu Rovşənin sevgilisi Nigar bəjlk bir hajəcan içarisinda bunu Rovşənə xəbər verir.

Rovşən bu İşdən qəzablənir, çatmaat hajəcana gəlir. Rovşən kəndliləri toplajır və onlara Həsənxana qarşı isjana çağırır. Lakin İş-İşdən keçmişdir. Mehtarın gözləri çıqarılmışdır.

Gözləri çıqarılmış əli öz oqlu Rovşənə:

— Sən indi Koroğlusan - dejir.

Koroğlu bir dəstə kəndli ila Cənti-Bel dağına çəkilir və oradan byynı xalqı, xanlara və bəjlərə qarşı isjana çağırır.

Həsənxanın sarajında ziafətdir. Həsənxanla Ehsan paşa Koroğlunu tutmaq üçün tədbir tökyrlar. Qonun gəndərmək qərarına gəlirlər.

Lakin xanın təlxəki gylyr və dejir:

— Burada qonum bir iş gərə bilməz. Takə bir adam gəndərmək lazımdır.

Təlxək, Koroğlunun qərabını qoqurluqaqı məsələsini gotyr. O dejir ki, qar at oqurlanarsa, Koroğlunun dalınca gələr və onu burada tutmaq olar.

Bu İşi İllağar Həmzəbəj bojuna gotyryr. O, bu şərtlə razı olur ki, agar Həsənxan gözəl Nigarı ona versə. o, Koroğlunun qərabını xanın sarajına gatirər.

Koroğlu Cənti-Bel dağında qalada jerləşir. Burada onun ətrafına Həsənxan tərəfindən sohbət tərtimar edilən, əzijjət verilən coqlu kəndli toplanmışdır. O, öz İştiləri ila birlikdə xanlarla carpışmaqdan qalıb çıqaraq Cənti - Bel qalasındır.

Koroğlu öz dostlarıla ila otrurkən bir jerdə sadlıq edərkən ətrafdan jardım səsləri eşidilir. Bu, İllağar Həmzəbəjdir. O, Həsənxanın əlindən qaçdıqqınılı və Koroğlüja panah gotirdijini söjlajib, kömək istəjir.

Koroğlu ondan soruşur:

— Sən nə İş baçarırsan?

O cavab verir:

— Mən mehtərəm.

Koroğlunun tərəfdarları bu adamdan şübhələnir və onu öz sıralarına qəbul etməjə razı olmajırlar. Lakin buna baqmajaraq, Koroğlu onu qəbul edir və öz sevimli qərabınla baqmağı ona tapşırır.

Həmin gecə bərk jaqış və fərtunalar İstifadə edərək, Həmzəbəj Koroğlunun sevimli qərabını oqurlajıb qaçır.

Sentlğu ən qəzaqlı zamanında aşıq paltarında bir nəfər İcari gəlir, sazın telərini sə'ladır. Həsənxan bu adamın sazım verməməsindən qəzablənərək, kim olduqunu soruşur. Aşıq cavab verir:

— Salamı verdim, salamımı almadı.

Salam kəssin bəji da, ja xanı da.

Həsənxan, bu adamın aşıq olduqunu bilib, ondan gözəlləmə deməsini istəjir.

O, Koroğlunun qərabı haqqında gözəlləmə söjləmağə başlajır.

Hamı aşıqı dinləjir. Birdən Həsənxan aşıqın sözünü kəsərək, dejir:

— Aşıq, ta'rif etdijin qərat Koroğludan oqurlanıb mənim tovlamda jeriib latır.

Aşıq Həsənxana dejir ki, bu ola bilməz. Qərat Koroğludan ajrı dysə bilməz. Sənı aldadıbdır.

Bu zaman Həsənxan qəzablanır və nökərlərinə atı gətirməji əmr edir.

Aşıq bunu sevinir, gözəlləməsinə davam edir və dejir:

— Cənli - Beldan sənı dejib gəlmişəm

Alma gozly, qəz bircəkli qərat gəl...

Dəmir jerinə polad gejib gəlmişəm

Alma gozly, qəz bircəkli qər at gəl.

Bu zaman Həmzəbəj gəlir və aşıq paltarı gejmiş Koroğlunu tanıjır. O, gizlindən Həsənxana xəbər verir. Həsənxan kəşkilərə İşarə edir. Onlar Koroğlunun yzərinə atılıb qollarına zəncirlə bağlajırlar.

Koroğlu Həsənxanın tərəfdarları arasında öz nişanlısı Nigarı gorryr və acınıb tutaraq, onu xalı adlandırır. Nigar hajəcan içarisinda boqulursa da, lakin susur. Bu zaman, Koroğlunun qalasına xəbər gedirkən Həsənxanın nökərləri tərəfindən tutulub qollarına zəncirlə bağlanmış Nigarın qardaşı Elyazı gətirirlər. Elyaz aqır əzijjətə baqmajaraq, onu kim gəndərdijini demajir. Həsənxan Elyazın bojunu vurdurmaq üçün qollada çəkdirir. Nigar buna davam gətirməjib, bu aqır sözləri xanın yzynə çırpır:

— Sən çalladsan, sən zalımsan, sən xalqın dyşmənisan. Koroğlu İşə xalqın sevimli dostudur. Xalq onun İşkençələri yçün sənden intiqam alaçaqdır.

Həmzəbəj qılınçı çəkir və: «Mən onu sevirdim, lakin o, indi xaindir, mən ona nifrət edirəm» sözləri İlə Nigarı vurmaq İstəjir. Bu zaman Koroğlu İldırım syr'ətli İlə zənciri qıraraq, Həmzəbəjin başına aqır bir jumuruq endirir. Həmzəbəj həman saat jerə sərilib əlv.

Koroğlu kimsəni gəz acmaqa qojmajır və oz qərabını bellnə mə nib xanın hajətindən joq olur.

Qəzablanmış Həsənxan Nigar və Elyazın bojunu vurmaq əmrini verir.

Onları qollara baqıs e'dam jerinə gətirirlər. Çamaat bu qəmgin hadisədən kədərlənərək. Həsənxandan aman və mərhəmət dilajir. Xan hec vechlə aman vermajir.

Calład, Nigar və Elyazın başını vurmaq İstərkən, Koroğlu oz dastasinin başında olaraq meydancajı hyçum cəkir. Vuruşma başlamır. Həsənxan və onun bütün adamları qıldırıyır, qoşunu tarmar edilir.

Azad xalq azad nəfəs alır və gyylər.

Puşkin gynləri xarişdə

Ingiltərədə

LONDON, 10 fevral (Azər. TA). Böyük rus şairinin vəfatının 100 illiji mynasəbəti ilə İngiltərə qəzetləri Puşkin xysusi maqalələr hər edirlər. «Taims» qəzeti qeyd etmişdir ki, Puşkinin vəfatının 100 illiji dönymy Sovet İttifaqında, kecmişdəki hər hansı dögər ildönymyndən daha böyük tantana ilə qeyd edilir. Qəzet əlavə edir ki, SSRİ-də xalqın Puşkini son dərəcə sevdijinə sybha etmək olmaz. «Puşkinin rus dili daxil, Sələfirin ingilis dili qədər dərindir. Puşkin rus dilini coq parlaq ifadə etmişdir».

«Mancester qardian» qəzeti Puşkinə hasr etdiji maqalədə Puşkinin dahəsinə xarakterizə edərək qeyd edir ki Puşkinin dahəsə onu rus xalqının milli şairi etmişdir. Qəzet yazır: «Rus dili jasadxqca Puşkini oqujacaq və sevəcəklər».

«Anqlo-Sovet cornel» zurnalı Puşkinin vəfatının 100 illijinə hasr edilmiş xysusi ilavə buraqır. Ilavədə, «Qanmış torqa» əsərini ingilis dilinə tərcymə etmiş Stiven Qarrinin maqaləsi daxi dərc edilmişdir.

Öz əsərlərində azadlıq və insan İojaqati hasratlarini ifadə edən Puşkino sovet xalqının sevgisinin S. Qarri xaraqterini qeyd edirlər. Qəzet yazır ki, indi, Puşkinin nifrət etdiji lər şel dəqqıldxqa zamanda Puşkinin jaradıcılıqı tamamilə başa dyşyimysdyr.

Junanstanda

ATINA, 10 fevral (Azər. TA). Son gynlərdə Junanstanın bir sıra qəzetləri böyük rus şairi A. S. Puşkinin xatirəsinə geniş maqalələr hasr edir. «Elvima» qəzeti yazır: «Böyük rus şairinin vəfatının ildönymyny jalnız SSRİ deyil, bütün bütün mədəni aləm qeyd edir. Cynki, Puşkin bu geniş elkənin cərcivələrini aşmış və bəşərijatin dahilərindən biri olmuşdur. Xalqlar öz dahilərini jad

Estonijada

TALLIN, 10 fevral (Azər. TA). Estonija teleqraf agentlijinin bildirdijinə gorə A. S. Puşkin vəfatının 100 illiji Estonijada, böyük rus şairinin xatirəsinə həsr edilmiş bir sahə temasa, qonsert və leqsiə ilə qeyd edilir. Tallinda devlət radio stansijasının bugyn aqsamka proqramı böytynlykə Puşkinə əsərlərindən və Puşkin syzelərində olan əsərlərdən ibarətdir.

Əfqanstanda

KABIL, 10 fevral (Azər. TA). Dynən Əfqanstanda SSRİ səlahijətdar mymassilijində, böyk rus şairinin vəfatının 100 illiji mynasəbəti ilə böyk qabul moclisi olmuşdur. Əfqanstan hykumətinin bytyn hejəti, diplomatik qorpus, Kabilin adəbi cəmijəti bytyn yzvləri, əfqan jazıcıqları və həmcinin elm və İnçəsənət xadimləri qəbulda olmuşlar. Siddətli qar jaqdıqxqna gorə Mosqvadan Puşkin gynlərinə dair verilən xysusi radio verlijisini qəbul etməkmək mymkyn olmamışdır. Sabah mək mymkyn olmamışdır. Sabah adəbi cəmijət, Puşkinin jaradıcılıqına hasr edilmiş tantənali İclas keçirəcəkdir. SSRİ səlahijətdar mymassili Səvirski jolda və adəbi cəmijətin nymayəndələri İclasda məruzə edəcəklər.

ÖZBƏL ORDU VƏ FLOTUN ILDONYMY QARŞISINDA

Şəkildə: Lenin adına gəmidə kimija hərbə-zamı. Lenin adına gəmi Qəspi hərbi flotunda dolys və sijasi hazırlıqda birinciliyi qazanıb flot qomandanlıqından keciji qızıl bayraq almışdır. Foto - Sevtsov

Ymum Gyrçystan Fovqəl'adə VIII Sovetlər Qurultajı

TBILISI, 10 fevral (Azər. TA). Bugyn Gyrcystanın Rustaveli adına Lenin ordenli dram teatrosu binasında Ymum Gyrcystan Fovqəl'adə VIII Sovetlər Qurultajının yycyncy İclası acılmışdır. Gyrcy xalqının seçdiji nymayəndələr, ordenli respublikanın jeni Qonstitusijasını myzakirə edəcəklər.

Prezidium stolu arqasında Gyrcystanın partija və hykumət rəhbərləri: Berija, Musabəyov, Məqəlbişvili, Maxaradze, Levanidzevski joldaşlar və başqaları oturmuşdular.

Ymum Gyrcystan Fovqəl'adə VIII Sovetlər Qurultajının yycyncy İclasını acıq e'lan edən Gyrcystan Xalq Qomissarları Soveti sədri və qurultaj İclasının sədri Məqəlbişvili joldaşın sozləri, ulu Staliniin şərəfinə gurultulu alqışlar və təbrik sözləri ilə qarşılanmışdır. Alqışlar və təbrik sözləri qyvvətli «Internasional» sözlərini eşidilməz etmişdir.

Qurultaj, xalqın qəddar dysmənləri Aqnıaşvilini və Rozentsveqi prezidium hejətindən bir sözlə xarıç edir.

Gyrcystan SSR MIQ sədri F. Maxaradze joldaş tribunaja qalqaraq deji:

— Gyrcystan SSR Qonstitusijasına təsdiq etmək yycyn buraja toplaşmış biz, gyrcy xalqının nymayəndələri, öz ilk dərin sevgi və sadaqət sozymyzy gozəl və xosbəxt hajatın ulu jaradıcısına, gyrcy xalqının böyk oqlu, Sovet İttifaqının jeni Qonstitusijasının təşəbbyscysy və jaradıcısına doqma Staline həsr edirik.

Zaldakıkların hamısı, vahid ruh jyksəkliji ilə ajaqa qalqırlar, hər tərəfdən gyrcy, abxaz, osetin, rus, tyrk dillərində və başqa dillərdə: «Jasasın sevimli rəhbərimiz ulu Stalin, Vaşat», «Qaumarcos did Staliniol» («Jasasın ulu Stalin»), «Jasasın, SSRİ jeni Qonstitusijasının təşəbbyscysy və jaradıcısı!» sözlərini eşidilir.

Xalqlar rəhbərinin şərəfinə gurultulu alqışlar bir neco dəqiqə davam edir.

Sakitlik dysdykdə Gyrcystan SSR MIQ sədri Filipp Maxaradze joldaş Gyrcystan SSR Qonstitusijasının projekti haqqında mə'ruzə etmişdir. Mə'ruzədən sonra mybahisə hasr acılmışdır.

Azərbajcan Q (b) P Lənkəran rajon qomitəsinin plenumu

LƏNKƏRAN, 10 fevral (Azər. TA). Fevralın 4-5-də Azərbajcan Q (b) P Lənkəran rajon qomitəsinin novbəti plenumu olmuşdur. Plenumda Azərbajcan Q (b) P MQ və BQ dequbr plenumunun jekunları və Lənkəran partija təşkilatında partija documentlərinin dəjişdirilməsi jekunu haqqında Azərbajcan Q (b) P Lənkəran rajon qomitəsinin katibi Q. Şəhbazov rajon qomitəsinin mə'ruzəsi myzakirə edilmişdir.

Plenum qeyd etmişdir ki, partija documentlərinin partija rəhbəri Stalin joldaşın təşəbbüs və rəhbərliji ilə kecirilən joqlanmasında partijadirilmosi partija təşkilatlarının istərsə da hər bir qommunistin revolyusiya şəhadətnamə jyksəlməsinə.

Mybahisələrdə cıxqısda bulunanlar rajon qomitəsinin kecmiş birinci katibi olan və Azərbajcan Q (b) P MQ tərəfindən ifşa edilən B. A. Mərdəlyevin cinajətkar fəaliijətini kəskin tənqid etmişdir.

Plenum, Lənkəran partija təşkilatına və rajon qomitəsi rəhbərliji saqlamalasdırmaq yycn Azərbajcan Q (b) P MQ tərəfindən gorylən tədbirləri təsvib etmişdir.

ISPANJA ÇƏBHƏLƏRINDƏ

BARSELONA, 10 fevral (Azər. TA). Matbuatın bildirdijinə gorə Madrid cəbhəsində respublijacıların qoşunları, almanlar, hissələrinin Aranxues seqtorunda ilərləmələrinə mane olmuşdur. Respublijacıkların Uribarri dəstəsi Toledoja doqru ilərləmişdir. Bu seqtorda alman qoşununa böyk tələfat verilmişdir.

LONDON, 10 fevral (Azər. TA). Mərkəzi cəbhədə vəziijət haqqında Madridi mydafiə qomitəsinin dynəgeqə nəşr edilən xəbərə gorə qeyd edilir ki. Aranxues rajonunda qulamcıkların toplarına və aviasijasına Siqarra Altonu bombardman etmişdir. Qvadarramada respublijacıkların pozisijasına daxi bombardman edilmişdir. Qıjamcılar Madridin cənub-şərqində Valleqas» bombardman etmişlər. Hykumət qoşununun pozisijalarında hec bir dəjişiklik olmamışdır.

Qijamcılara jeni jardım

PARIS, 10 fevral (Azər. TA). Matbuatın verdiji xəbərə gorə İspanija qijamcılarının portlarına italjan və alman gəmilərində jeni qoşun hissələri gəlir. Qoşun, Almanjanın «Admiral qraf Speje» və «Keln» hərb gəmilərinin, zirehli gəmilərinin və sualtı qəşqılarının jardımı ilə sahilə cıqarılır.

Italjanlar Malaqanın tam sahibidirlər

PARIS, 10 fevral (Azər. TA). «Acans espan» qəzeti bildirir ki, Malaqanın qomendanlıq vəzifəsinə Italija ordusunun polqovniqi t'alin edilmişdir. Teleqraf, telefon, radio, dəmirjol, şəhər naqliijatı, qaz təchizatı və elektrik stansijaları italjanların elindadır.

Malaqada kytləvi həbslər

PARIS, 10 fevral (Azər. TA). «Entransizan» qəzeti Malaqadan alınan teleqramda bildirir ki, qijam cı hykumət orqanları şəhərdə ohadən 4.000 nəfərini həbsə almışlar. 3 xysusi tribunal jaradılmışdır.

Barselona atəşə tutulmuşdur

LONDON, 10 fevral (Azər. TA). Rojter agentlijinin bildirdijinə gorə bugyn şəhər nama'lum bir qəmi yc topla Barselonanı atəşə tutmuşdur. Top yyllərləri sahil kycəsinə zərər vurmuşdur.

Derd qardaş respublijaqna jardım

Dynən ajın 11-nə Azərbajcan, Daqstan, Türkmənistan balıqçı trestləri və Cerniqov (Uqraina) qənd-şəqər industrut trestinin təşərryfatcıkarı, stakanoyculara, inzener və texniqlərinin nymayəndələri, jejinti sənəjə'i xalq qomissarı Miqoljan joldaşın myraqəsət maktubunu cavab olaraq, 1937-nci ilə sosialist jarışı myqavələnəmasini imzalamaq yycyn əmək sarajənın kicik zalına top-laşmışdırlar.

Sosialist jarışı myqavələnəmasinin İmzalanmasına hasr edilmiş myasəvərə Daqıstandan 17 nəfər, Türkmənistandan 4 nəfər, Cerniqov qənd-cuqumdur trestindən 10 nəfər və Azərbajcan balıqçı trestı sistemindən 60 nəfərə qədər təşərryfatcı, stakanoycu, mybəndis və texnik İştirak etmişdir.

Myəsvərəni Azərbajcan SSR xalq jejinti sənəje' qomissarı Vasilkin joldaş acaraq 4 qardaş respublijanın jejinti sənəje'i İşçilərinin jarışmasını təşəbbyscyy təbrik etmiş və qarşıda duran novbəti vəzifələri qostərmişdir.

Sonra 20 nəfərə qədər cıqışda bulunan olmuşdur. Cıqışlar qurtardıqdan sonra jarış myqavələnəmasi myzakirə edilmiş və imzalan-mışdır.

Ispanija gənçləri öz vəzifələrini nymunəvi jerinə jetirmişlər

VALENSIJA, 10 fevral (Azər. TA). İspanija qommunist partijasının adı baş katibi Xozə Dias, «Avan-qard» adlı fransız qomsomol qəzetinin myxbiri ilə mysahibə etmişdir. Myxbir, İspanija gənçləri öz vəzifələrini jerinə jetirib-jetirmədijini Dias joldaşdan sorusmuşdur. Dias joldaş bu suala belə cavab vermişdir:

— Mən bu suala tam məmnunluqla mysbət cavab verə biləram. Çəbhədə bunca gozəl carpışan dəyişcyylərin coqu gənclərdir. Onlar qəhrəmancasına carpışırlar. Madridi mydafiə qəbhəsində və yycyncy lə al qumbaracıları vasitəsilə tanqlara qarşı vuruşmada gənclər mülsisiz ijitlik qəstərmişlər. Gənclər bilirlər ki, məsələ onların gələcəji yzərindədir, onların gələcəji bytynlykə mybarəzənin nəticəsindən asılıdır Gənç sosialistlərin və qomsomolcuların birləşməsi böyk sijasi rol oynamışdır. Birləşmiş sosialist gənclər mitinqlər, jıcıqınqlar və qonferanslar təşkil edirlər. Bytyn qoridən olan gənclər: sosialist, qommunist, anarxist, respublijacılıq və başqa gənclər arasında qardaşlıq mynasəbəti əmələ gəlmişdir.

İspanija gənclərinin öz vəzifələrini nymunəvi jerinə jetirmişlər. Onlar bizim iftixarımızdırlar!

REDAQSIJADAN

Qəzetmizin dynənki nomrəsində, 1-ci səhifədə Bakı Sovetinin tənənəli İclasına dair materialda İkinci sytunun İkinci abzasın belə oqunmalıdır:

«Puşkin poezija ycyn bir dynja acımışdır. Rusijanın onlarla on jaqşı şairi onun olmaz əsərləri ilə tərbiiə edilmişdir. Puşkin Azərbajcan xalqı arasında Azərbajcan ədəbijatının» başqaların Mirzə Fətəli Axundov, Vaqif, Fizuli və başqalarına qədər tanınmışdır».

Buraqılmış səhv yycyn oqıcılarımızdan yzr istəjirik.

◆Azərbajcan Q(b)P Bakı Qomitəsinin partija qabinəsi bildirir ki, fevralın 14-də axşam saat 7-də Azərbajcan Q (b) P BQ partija qabinəsində (Qaqarin meydanı № 3) böyk myəssisələrin partija qomitələri katibləri yycn «Partijanın qabul bəsianması haqqında» movzusunda qrup qonsultasijası olacaqdır. Qonsultant Visnevetski joldaşdır. Qonsultasijada böyk myəssisələrin partija təşkilatcıkarı, da'vət olunurlar.

◆Azərbajcan Q (b) P Bakı Qomitəsinin partija qabinəsi bildirir ki, fevralın 17-nə axşam saat 7-də partija qabinəsində (Qəzəl gənclər meydanı № 3) «Bəlanatın vəzifət haqqında» propagandistlər, agitatorlar, partija qabinələri mydirləri və Bakı təşkilatının aqtivi yycn mə'ruzə olacaqdır. Mə'ruzəçi Podolski joldaşdır.

Myvəqqəti məs'ul redaqtor QƏƏNFƏR MƏMMƏDOV.

Azərbajcan SSR XQS janında inçəsənət İşləri İdarəsi. Bakı teatroljarının repertuarı.

12 FEVRAL	14 FEVRAL
M. F. Axundov adına Devlət Opera və Balet teatrosu — QYNDYZ LEJLI və MƏCNUN AQŞAM JEVGENİ ONEGİN	ŞAHSƏNƏM
Əlizbatov adına Azərbajcan Devlət Dram teatrosu — QYNDYZ və AQŞAM Romeo və Cyljetta	ŞAHNAMƏ

Hamı teatrolarda tamaşalar aqşam saat 8 tıkamda başlanır.
176 Qasaalar hər gyn sahar 11-dən 2-jə və aqşam saat 6-dan 9-dak acıqdar.

M. F. AXUNDOV adına AZƏRBAJCAN SSR BÖYK DEVLƏT OPERA və BALET TEATROSU DIREQTORLUQU

Azərbajcan dilini bilən və sasi olan İstar azərbajcanlı, İstərsə sair millətdən olan şəxsləri

xor dəstəsinə qəbul etməjə başlajır

Jararlı hesab edənlərə teatro tərəfindən ajda 100 manatdan 200 manata qədər stipendija verilaçakdır.

Ərizələr, hər gyn sahar saat 11-dən gyndyz 2-jədək teatro qonturunda İşlər İdarəsində (Qrasnopresnen kycəsi 25) qabul olunur.

Direqtorluq
196

BAKI ŞƏHƏR DƏMIRJOLU İŞÇİLƏRİNIN JAŞ QLUBU-nda

Kirov adına prospekt (kecmiş B. Morsqaja kycəsi) Telefon 3-77-01

Hər gyn sahar saat 8-dan aqşam 11-dək Sovet İttifaqında ən böyk səjjar elmi nymunəvi

HEJVANXANA AÇBQDBR

Hejvanxanada: vahşi hejvanlar, qušlar, donuzlar və syrynən hejvanlar vardır.

Aqşam saat 8-də hejvanlara jem verilir.

164 Administrasija

Saltanova A., Ofendijev X., Ismailov I., Qurtsman, Tumanjan M., Mocalov, Qasımov, Əli zad B, Rəsulzadə M.

Azərbajcan Q (b) P MQ Partija propagandası şə'bəsi tə'limat'cıkısı, öz İş joldaşlarına M. Mustafajev jolda-a arvadı

MUSTAFAJEVA SITARƏNIN

uzun və ağır xəstəlikdən sonra bu il fevralın 10-da Lənkəranda vaqtsız vəfatı mynasəbətilə başsaqlıqı verirlər
200

Doqtor I. T. PETROSJAN

Xysusi olaraq zehrəvi, təəssyl və dəri xəstəlikləri mysəlcəsi, xəstələr sahar saat 8-dan 10-a, və aqşam 6-dan 8-dək qabul olunur.

Adres: Suraxanısada və L. Smidt kycələri tininə № 229 («Vermel pud» binası). Telefon 3-91-35.

Doqtor A. Q. ÇƏFƏROV

Dəri - zehrəvi və sikik - tənəssyl xəstəlikləri mytəxəssisi.

Qabul: aqşam saat 5-dan 8-ə qədər.

Əlizbalov kycəsi (Sabiq Voron - sovxozqa) № 23, 3-ncy mərtəbə.

M. F. Axundov adına Devlət Opera və Balet teatrosu

13 Fevral — Azərbajcan SSR XQS janında inçəsənət İşləri İdarəsi Qommunist kycəsi 2. Telefon № 3-76-80 — 13 Fevral

BƏJYK ŞƏRQ QONSERTI

İştirak edənlər:
Əməkdar inçəsənət xadimi V. Haçıbəyova İdarəsi ilə

AZƏRBAJÇAN DEVLƏT XORU

Əməkdar inçəsənət xadimi A. Ixanesjanın İdarəsi ilə

1-nci DEVLƏT ŞƏRQ ORKESTROSU

T. Almazadənin İdarəsi ilə

Azərbajcan xalq rəqsləri ansamblı

Dalmı jerlər yycyn 82 nəmrəli talondur
199 Başlanış aqşam saat 6-da, Qonsert zalı İstidir.

BAKI DEVLƏT SIRQI

BUGYN fevralın 12-nə 2 TAMAŞA

Gyndyz UŞAQLAR YCYN

Başlanış gyndyz saat 2-də.

Aqşam BƏJYK TAMAŞA

Başlanış aqşam saat 8-30 dəqiqədə. Biletlər satılır.

Fevralın 13-nə JENI QASTROLLAR — JENI PROQRAM
196

Communist

İşçi-kəndli

MOSKVADA

zurnalının 1-2-nci nomrəsi qapdan qapıya satışa buraqılmışdır

Zurnalı «Sojuzpecat»ın bytyn klosqalarından, həmcinin «Qommunist» qəzetinin Bakıdakı klosqundan almaq olar.

Abunə bytyn pocta şə'bələrində və «Sojuzpecat»ın klosqalarında qəbul olunur.

İTMIŞDIR.

Çəfərov Xalxalın 28712 nəmrəli, portu, Həsənov Ələkbər Paşa oqlu-Musajev Camalın 15763 nəmrəli nun harbi bileti, Namazalı Muxtahamkarlar İtifaqa bileti, Məmmə-rov, Bəjramov Babanın həmkarlar dov Gybala Fərhad oqlunun pas-itifaqa bileti itmişdir.

Doqtor A. M. XƏLƏRBƏJLI

Maxsusi olaraq zehrəvi, dəri və dək qabul olunur.
İnnəsyl xəstəlikləri mysəlcəsi. Adres: Əzizbəjov kycəsi № 24, Xəstələr aqşam saat 5-dan 7-jə. Telefon № 3-31-53.

REDAQSIJANƏN ADRESI: Bakı Qaqanovic kycəsi № 12. REDAQSIJANƏN TELEFONLARI: Məs'ul redaqtor 3-35-23, Məs'ul redaqtor myavini 3-18-18, Katiblik 3-18-17, Partija və Sovet quruluşu şə'bələri 3-31-22, Xarıcı və daxili informasija şə'bələri 3-26-23, Sənaje', Kənd təsərryfatı, və Məktəb şə'bələri 3-38-61, İşçi-qolxozcu məktəbləri və Aşaqı mətbuat şə'bələri 3-56-61. Nəşrijat 3-61-02, Matbəə 3-22-03.

«III Internasional» mətbəəsi Jefim Saratovets kycəsi № 29. Baş mətbuat mydirliji myvəkkili № 833 A—2.